

إعداد خطيب ماهر

In naam van Allah, de Barmhartige, de Genadevolle

Alle lof behoort toe aan Allah. Wij prijzen Hem, vragen Zijn hulp, smeken om Zijn vergiffenis en zoeken bij Hem bescherming tegen het kwaad van onze eigen zielen en de slechtheid van onze daden. Wie Allah leidt, zal niemand kunnen laten dwalen en wie Hij laat dwalen, kan door niemand geleid worden. Ik getuig dat er geen god is dan Allah, de Enige, zonder deelgenoot, en ik getuig dat Mohammed Zijn dienaar en boodschapper is. Moge Allah Zijn zegeningen schenken aan hem, zijn familie, zijn metgezellen en aan allen die hen in goedheid volgen. En moge er vrede en zegeningen zijn.

Dit gezegd zijnde: Aangezien de mensen voortdurend behoefte hebben aan wat hun zaken ten goede komt, is de sharia gekomen met wat daarin voorziet, waaronder datgene wat verband houdt met de vrijdagpreek. Daarom is de verantwoordelijkheid van de vrijdagprediker een zware verantwoordelijkheid. Daarom hebben wij ons ingespannen om een boek samen te stellen, getiteld: (De nuttige samenvatting voor de oproeper tot het gebed, de imam en de vrijdagprediker, en de regelgeving omtrent moskeeën)¹, en dit te vertalen in verschillende

¹ - <https://islamcontent.com/ar/single-content/74839>.

talen. Het bevatte verschillende onderwerpen, waaronder:

Het vrijdaggebed en het begrip daarvan, het tijdstip ervan, en enkele van de voorschriften die het betreffen voor de plichtsgetrouwe; evenals de preek van vrijdag, haar rechtsgrond, voorwaarden, pijlers en aanbevolen handelingen, en de vertaling ervan. Het omvatte tevens de kwaliteiten die een prediker behoort te bezitten, zowel op wetenschappelijk als op moreel gebied, de etiquette van de preek en van de prediker, het beoogde doel ervan en haar doelstellingen en de wijze van voorbereiding.

Aangezien het onderwerp van groot belang is, is deze Tweede Verhandeling genaamd (Het Voorbereiden van een Bekwame Prediker) een uitbreiding en aanvulling op het vorige boek.

Wij vragen Allah om ons werk goed en oprecht te maken voor Zijn Aangezicht, en het te zegenen. En Allah weet het beter, moge Allah vrede en zegeningen schenken aan onze profeet Mohammed.

(Het belang van de preek)

De preekstoel van de vrijdag is een van de krachtigste - zo niet de krachtigste - middelen om invloed uit te oefenen op mensen, mits goed benut. De preker spreekt de mensen elke week toe, jaar in jaar uit, of het nu kort of lang is, terwijl zij hun geest voor hem openen en hun harten voor hem

ontvankelijk maken. Ze laten zich niet afleiden, zelfs niet door het aanraken van de kiezels en ontvangen van hem herhaaldelijk en voortdurend adviezen, vermaningen, lessen en leringen.

De succesvolle en begaafde prediker, die door Allah de overtuigende stijl en krachtige welsprekendheid heeft gekregen, zal ongetwijfeld een diepgaande invloed op hen uitoefenen. Zijn invloed kan zelfs sterker en krachtiger zijn dan die van een leraar op zijn leerlingen en sterker dan de invloed van sociale media. Dit komt omdat de preek verbonden is met een grote aanbidding, namelijk het gebed. De welbespraakte en oprechte prediker spreekt de mensen direct aan terwijl hij voor hen staat, zij zien de uitdrukkingen op zijn gezicht en de blik in zijn ogen. Hij beïnvloedt hen via hun gehoor en zicht, raakt hun harten en verstand en zij blijven aandachtig naar hem luisteren gedurende zijn hele preek. Hij presenteert hen de rationele en overgeleverde argumenten waarmee hij, met de wil van Allah, hen kan overtuigen en hun opvattingen kan corrigeren.

De succesvolle en gezegende spreker is degene die de preekstoel tot een van de belangrijkste middelen voor het verspreiden van goedheid en kennis heeft gemaakt en zich daar niet toe beperkt, maar ook deelneemt en bijdraagt in elk veld van goedheid en deugd naar zijn vermogen. Waar er goedheid is, vind je hem als een van de pioniers en

waar er opoffering voor Allah is, vind je hem als een van de soldaten.

Deze spreker is degene die zich bezighoudt met de oproep tot Allah en het welzijn van de moslims, zoals de profeten en boodschappers (vrede zij met hen), en de oprechte geleerden en predikers van de Islamitische gemeenschap. Hij is toegewijd aan vernieuwing, aantrekkingskracht en het boeien van zijn toehoorders.

Er zijn talrijke predikers die alle eigenschappen bezitten die een prediker behoren te bezitten, maar bij wie hun preek niet het gehoopte, gewenste effect sorteert; zoals dat wél het geval is bij de prediker die de boodschap met oprechte trouw en volledige toewijding draagt.

En elke vrijdag komt hij met een onderwerp dat hun gevoelens en behoeften raakt, en hun harten beroert, en hij ontmoet hen vijftig keer in één jaar. Is er een middel dat krachtiger is in zijn invloed dan dit middel?

Het is dan ook volkomen begrijpelijk dat de vrijdagpreek behoort tot de nobelste rituelen van de Islam en tot één van de belangrijkste domeinen van de oproep tot Allah en het overbrengen van Zijn wet, evenals het vestigen van het bewijs tegenover Zijn dienaren. Het is juist deze preek die de vijanden van de Islam zouden wensen terug te vinden in hun eigen godsdienst, zoals zelfs één van de leiders van de partijen die de Islam bestrijden

heeft verklaard: "Ah, als ik toch zulke preekstoelen had?!"

De wetenschappen en kunsten genieten eer in de mate waarin hun doeleinden verheven zijn; en ook de redevoering bezit een doel van groot gewicht, namelijk het leiden van de mensen naar de waarheden en het wekken van hun begeerte naar datgene wat hen ten goede komt in dit leven en in het Hiernamaals.

En de preek wordt beschouwd als een middel tot leiderschap en gezag...

In de retoriek ligt een grote eer en haar waardigheid ligt in het feit dat degene die haar uitvoert, een wijze, geleerde en welbespraakte persoon moet zijn.¹

En de wetgever heeft de plicht opgelegd aan de biddende om stil te zijn tijdens jouw preek, mijn broeder de prediker. De Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) zei:

«إِذَا قُلْتَ لِصَاحِبِكَ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَنْصِتْ، وَالْإِمَامُ يَخْطُبُ، فَقَدْ لَغَوْتَ».

"Wanneer je tegen je metgezel zegt op de vrijdag: 'Wees stil', terwijl de imam preekt, dan heb je jezelf schuldig gemaakt aan zinloos gepraat." Overgeleverd door Al-Boekhari en Moeslim² En de

¹ "De welsprekendheid bij de Arabieren", door Mohammed Al-Khadr Hoessein: p. 178-179.

² Overgeleverd door Al-Boekhari (934) en Moeslim (851).

betekenis van 'zinloos gepraat' is dat je de beloning van het vrijdaggebed niet ontvangt.

Sterker nog, het is aanbevolen voor de mensen om hun gezichten naar jou te keren. Imam An-Nawawi, Ibn al-Moendhir en Ibn Abd al-Barr, moge Allah hen genadig zijn, hebben de consensus over de aanbeveling hiervan overgeleverd¹.

(De engelen van de Barmhartige luisteren naar jou, schat hun waarde op de juiste manier)

Het is voldoende eer en trots voor jou - O vrijdagpreker - dat de engelen van de Barmhartige bij je aanwezig zijn om naar je preken en vermaningen te luisteren. De Boodschapper van Allah (vrede en zegeningen zij met hem) zei zoals vermeld in de twee Sahihs: "Wanneer het vrijdag is, bevinden zich bij elke deur van de moskee engelen die de namen van de binnenkomers registreren, in volgorde van aankomst. Wanneer de imam gaat zitten, rollen zij de boeken op en komen zij om de dhikr te beluisteren."

Wanneer je dat beseft: wordt de waarde van de preek in je hart vergroot en zul je meer nadruk leggen op het spreken van de waarheid, het vervullen van de plicht, het adviseren van mensen en het vermijden van hun toezicht en vleierij.

¹ (Al-Majmoe': 4/447)

² Al-Boekhari (3211) en Moeslim (850).

Wie is zoals jij - o gezegende prediker?

Allah heeft de mensen verplicht naar u te luisteren en aandachtig acht te slaan op uw woorden. Zozeer zelfs, dat Hij hun verboden heeft zich af te leiden (al was het slechts door het omdraaien van kiezelsteentjes) of het verwerpen van het verwerpelijke tijdens uw toespraak. En Hij heeft Zijn engelen doen luisteren naar u!

Dit verplicht je om oprecht te zijn jegens Allah en om het uiterste advies te geven in je toespraken en preken en dat het doel van je toespraken het gedenken van Allah, het vermanen van de mensen en het verhelderen van hun religieuze zaken en wat hen in hun wereldse leven verbetert, moet zijn.

(Wat is beter: De preek improviseren of deze van papier lezen?)

Het lijkt geen twijfel dat het lezen van een preek vanaf papier veel voordelen biedt en voor veel sprekers en predikers geschikter kan zijn dan improvisatie. Dit is een waargenomen en feitelijke zaak.

En improvisatie heeft een grote invloed op de interactie en het enthousiasme van de spreker, wat ongetwijfeld leidt tot de betrokkenheid, het enthousiasme en de emotie van de luisteraars en omgekeerd.

Het is bekend dat wanneer zowel het gehoor als het zicht betrokken zijn bij het ontvangen van informatie, dit leidt tot een sterker begrip, grotere indruk en diepere verankering van de kennis, in tegenstelling tot wanneer slechts één van beide zintuigen betrokken is. De prediker die improviseert, de mensen recht in het gezicht aankijkt en hen met zijn ogen aanspreekt, heeft een grotere invloed dan degene die vanaf papier preekt en waarbij de mensen alleen via het gehoor informatie ontvangen. Zelfs dat ontvangen is niet zo krachtig als bij de prediker die improviseert, want zijn stem is krachtiger en interactiever.

Wie herhaaldelijk het improviseren heeft beproefd en daarbij in zijn voordracht veel aarzeling, gestotter, vergetelheid, of hevige angst en spanning ervaart en niet bemerkt dat deze tekortkomingen verminderen met het verstrijken der dagen en met herhaalde oefening in het improviseren, die leze de preken van papier. Want niet ieder mens is begunstigd met het vermogen tot improvisatie. Zoals Allah, Verheven zij Hij, onder de mensen de materiële voorzieningen heeft verdeeld, zo heeft Hij ook de immateriële gaven verdeeld: zeden, vermogens, talenten en streven.

Acht stappen die de weg naar een succesvolle uitvoering in de prediking vergemakkelijken en vereenvoudigen.

Ten eerste: De oprechte smeekbede om hulp daarbij en het oprecht en nederig wenden tot Allah de Verhevene.

Ten tweede: Het oprechte vertrouwen op Allah, de Verhevene, in deze zaak, en het goede vertrouwen in Hem. Allah is zoals Zijn dienaar Hem verwacht te zijn en wie op Hem vertrouwt, voor hem is Hij voldoende en vervult Hij wat hem bezighoudt en wat hij verlangt.

Ten derde: Luisteren naar vooraanstaande predikers en profiteren van hun ervaringen.

Ten vierde: Het afzonderlijk houden van de preek, zelfs als het in de moskee via de interne luidspreker is, is het beter en als het op de preekstoel is, is het veel beter.

Ten vijfde: Oefenen in het tonen van emoties en het versterken van gevoelens.

Ik heb mij verdiept in de grootste geheimen van hen die uitmunten in welsprekendheid, voordracht en het vermogen anderen te beïnvloeden. En ik ontdekte dat het geheim en de grondoorzaak daarvan — na de bijstand van Allah — gelegen is in de kracht van het gevoel dat zij bezitten en in hun vermogen hun emoties niet slechts in grote lijnen,

maar in detail te openbaren en dit alles binnen de grenzen die de Islamitische wetgeving stelt.

De kracht van emotie drijft de welbespraakte persoon ertoe deze te verduidelijken en drijft de wijze persoon ertoe deze te uiten. Zij trekt de harten aan met haar betovering en boeit de geesten met haar schoonheid en vaardigheid. De zwakke emotie laat veel van zijn kennis sterven met de dood van zijn emotie en zijn invloed op de mensen vervaagt met het verdwijnen van zijn gevoelens.

"De prediker dient vervuld te zijn van bezieling voor hetgeen hij verkondigt en diep overtuigd te zijn van de waarachtigheid ervan. Want wat uit het hart voortkomt, vindt ingang in het hart. Zijn vurigheid moet daarom sterker zijn dan die van zijn toehoorders, opdat zij door zijn gloed worden doordrenkt en hun dorst wordt gelest. Indien dit ontbreekt en zij slechts zijn lauwheid gewaarworden, gaat de uitwerking van zijn woorden verloren."

En het is noodzakelijk om veelvuldig te oefenen, door het opschrijven van gedachten en gevoelens en er alleen over te spreken en vervolgens ze te openbaren aan een geliefde.

En de gevoelens, telkens wanneer ze worden onderdrukt en gevangen gehouden, drogen ze op en verdwijnen ze. Maar wanneer ze vrij zijn – mits ze binnen de Islamitische grenzen blijven – barsten ze los en stromen ze, waardoor de bladeren worden

gevoed met schrijven en classificeren, de preekstoelen met toespraken en verklaringen, en de mensen met liefde en genegenheid.

Laat je gevoelens en emoties de vrije loop, beste broeder, zodat de geest van leven, creativiteit, vooruitgang, groei en barmhartigheid in jou en anderen kan bloeien.

Wie edele gevoelens heeft, heeft nobele karaktereigenschappen, een eerbare ziel, veel geliefden en weinig vijanden. Zijn bewijs is duidelijk, zijn welsprekendheid sterk en zijn welbespraaktheid groot.

Ten zesde: Het vragen van advies aan een eerlijke, verstandige, ervaren en liefdevolle persoon die hem wijst op zijn tekortkomingen zodat hij deze kan vermijden en op zijn goede eigenschappen zodat hij deze kan behouden en vergroten.

Ten Zevende: Vroege voorbereiding van de preek.

Ten Achtste: Het lezen van boeken die betrekking hebben op de voorbereiding van de preek en de wijze van voordracht¹.

¹ Zie: De nuttige samenvatting voor de oproeper tot het gebed, de imam en de vrijdagprediker en de regels van de moskeeën: p. 95, <https://islamcontent.com/ar/single-content/74839>.

(Zenuwen en spanning aan het begin van het geven van toespraken zijn iets bekends en gebruikelijks)

Bij het begin van het geven van preken zul je angst en vrees ervaren, wat een natuurlijk onderdeel is van de menselijke aard. Mogelijk krijg je het gevoel dat dit voortkomt uit het feit dat mensen naar je kijken en je twijfels over je wetenschappelijke capaciteiten.

En wat je onrust kan vergroten: Het gevoel dat mensen dit aanvoelen en het afkeuren van de prediker en dit kan wellicht een reden zijn voor hun afkeer van jou.

Het lijkt geen twijfel dat naarmate je meer gehecht raakt aan Allah, op Hem vertrouwt, oprecht tot Hem bidt en langdurig oefent, de angst volledig zal verdwijnen, totdat je het stadium bereikt waarin je geniet van de preek en uitkijkt naar de vrijdag om de vreugde van het preken te proeven.

Het is slechts geduld dat de schatten van succes en de genade van de Edelmoedige, de Gever, verheven zij Hij, voor de mens opent.

Het verdragen van de moeilijkheden aan het begin, om uiteindelijk de ruimte van gelukzaligheid, status en geluk te bereiken.

En zeg in jezelf: Na benauwdheid komt verlichting en het verdwijnen van de moeilijkheid en na vermoeidheid komt rust. Het is slechts een

kwestie van geduld voor een uur, dus wees geduldig en volhard, zodat je de preekstoelen kunt beklimmen en de oproep tot Allah kunt verkondigen. En Allah heeft de waarheid gesproken en wie is waarachtiger in zijn woorden dan Allah?

(وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا)

(En degenen die zich met volle inzet voor Onze zaak inspannen, zullen Wij zeker en gewis leiden op Onze wegen) [Al-Ankaboet:69].

En hoe mooi is wat Qatada (moge Allah hem genadig zijn) zei: "O zoon van Adam, indien gij het goede slechts wilt verrichten wanneer gij daar spontaan toe geneigd zijt, dan neigt uw ziel vanzelf tot verveling, traagheid en lusteloosheid. Maar de gelovige is hij die zichzelf overwint; de gelovige is hij die zich sterkt; de gelovige is hij die zich extreem inspant"¹. En met de uitdrukking 'die zich extreem inspant' wordt bedoeld: degene die zichzelf verplicht om voortdurend goede daden te verrichten.

(Oorzaken van het overwinnen van buitensporige angst voor het spreken in het openbaar)

Vrees (vooral in het begin) is iets volkomen gewoons en alledaags, zoals reeds eerder vermeld.

¹ Tafsier Al-Qoertoebi (1/251). En de overlevering van Qataada, moge Allah hem genadig zijn, overgeleverd door Aboe Al-Qaasim Ibn Bishraan Al-Baghdaadi (overleden: 430 H) in zijn 'Amaali' (1454).

Sterker nog, zij is positief: zij helpt bij de zorgvuldige voorbereiding van de preek en houdt de ziel in toom, opdat zij zich niet verliest in overmatige zelfverzekerdheid, wat zou leiden tot het geringschatten van de toehoorders en tot een gebrek aan aandacht voor de kwaliteit van de inhoud en voor de keuze van passende woorden en betekenissen

Echter, het aanhouden van angst in elke preek en voor een lange periode is een negatieve zaak (wat in de moderne tijd sociale fobie wordt genoemd): Men dient maatregelen te nemen om zich hiervan te ontdoen, waaronder:

Ten eerste: Oprechtheid jegens Allah, Verheven zij Hij, het toevlucht zoeken tot Hem en veelvuldig smeken dat Hij u gemoedsrust schenkt en vrede in uw hart doet neerdalen.

Ten Tweede: Het drinken van kalmerende dranken vóór de preek, zoals munt en dergelijke, omdat dit een kalmerend effect heeft op angst en vrees.

Ten derde: De geest voorbereiden op het ontvangen van kritiek en zich daarover verheugen, zodat het een opstap is naar vooruitgang en creativiteit, en geen angst hebben voor fouten.

Ten Vierde: Het vroegtijdig aanwezig zijn, want er is geen twijfel dat de prediker die haastig komt om de tijd in te halen, zichzelf zal opjagen, zijn hart

zal onrustig zijn en hij zal een aanhoudende angst en spanning ervaren, zelfs tijdens de preek.

Ten vijfde: Hef uw hoofd op om de mensen aan te zien en spreek bij gelegenheid ook uit het hart, zelfs al ondervindt u in het begin moeite, fouten of aarzeling. Want wanneer u zich blijft vastklampen aan enkel papier en niet met vastberaden blik het publiek tegemoet treedt, verliest uw toespraak haar bezieling bij de toehoorders en blijft u gevangen in angst en huiver voor de preekstoel.

Sommige predikers, die al jaren ervaring hebben in het geven van preken maar zich strikt aan hun geschreven tekst houden en het publiek niet aankijken, hebben verklaard dat zij bij elke preek angst en bezorgdheid ervaren. Zij zeggen zelfs: "Bij elke preek voel ik me alsof ik voor de eerste keer preek, vanwege de zorgen en de vrees!"

Kijk echter niet naar de gezichten van de mensen aan het begin van je preek, want je blik kan vallen op iemand voor wie je ontzag hebt en dan raak je in de war of je kunt overweldigd raken door de blikken van de mensen naar jou. Kijk in plaats daarvan naar hun hoofden, zonder je te concentreren op hun gezichten en ogen.

Ten Zesde: Denk tijdens het beklimmen van de preekstoel niet aan mogelijke negatieve gevolgen of fouten, maar richt je gedachten op de positieve resultaten die, met Allahs wil, te verwachten zijn en de grote voordelen die je uit je preek zult halen,

zoals het welzijn van de mensen en Allahs hulp bij het vervullen van de plicht tot het goede bevelen en het kwade verbieden en de oproep daartoe.

Ten Zevende: Voer de juiste ademhaling uit vóór de preek, wat inhoudt dat je diep ademhaalt door de neus, de lucht kort vasthoudt en vervolgens langzaam uitademt. Deze ademhaling heeft een groot effect op het verminderen van spanning; deskundigen en medici hebben opgemerkt dat normale ademhaling zeven tot tien liter zuurstof naar de hersenen pompt, terwijl bij correcte ademhaling ongeveer vijfenzeventig liter zuurstof wordt gepompt, wat leidt tot een vermindering van de niveaus van angst en stresshormonen. Dit is uitgetoetst en heeft een groot effect gehad op het verminderen van spanning, zorgen en angst.

Tijdens de preek probeer je diep adem te halen zonder de aandacht van de aanwezigen te trekken, door snel en in grote hoeveelheden via de mond of neus te ademen op een geschikt moment en daarna verder te gaan met spreken. Doe dit bij bijna elke pauze.

(De beste oplossing voor de onterechte kritiek die je ontvangt)

Als je, mijn broeder de prediker, overtuigd bent van een besluit dat je hebt genomen, een methode die je hebt aanvaard of een pad dat je hebt bewandeld, na overweging en raadpleging van

deskundigen: geef dan geen aandacht aan de critici en verwijtenmakers, want niemand zal ooit vrij zijn van kritiek van mensen, ongeacht wat hij doet of hoe hoog zijn status is.

En indien gij uzelf wendt naar hun kritiek: zal uw streven verzwakken, zal uw hart zich vernauwen en zult gij de lust tot verbetering en creativiteit verliezen.

Er is geen boek, geen artikel en geen daad, of er is wel iemand die het bekritiseert en erop wijst.

Je moet de critici met vriendelijkheid en respect behandelen, hen op de beste manier benaderen en de waarheid die zij bezitten accepteren, zonder daartegen te zijn, zelfs als de criticus in jouw ogen niet van belang is.

(Richtlijnen voor de prediker voorafgaand aan de preek)

Het is noodzakelijk voor u, mijn broeder de prediker, om verschillende zaken te verrichten vóór de preek, waarmee u, met de hulp van Allah, de preekstoel kunt betreden en uw preek kunt houden, waaronder:

Ten Eerste: Wees je bewust dat je op weg bent om de boodschappen van Allah over te brengen en tot Hem uit te nodigen en lees - soms - het volgende vers van Allah, de Verhevene:

﴿الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ﴾

(Degenen die de Boodschap van Allah verkondigen en Hem vrezen en niemand behalve Allah vrezen), En lees - soms op andere momenten - zijn uitspraak, de Verhevene:

﴿وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾

(En welke uitspraak is beter dan degenen die uitnodigt naar Allah, en goede daden verricht, en zegt: "Ik ben één van de moslims) [Foessilat: 33].

En de woorden van Allah:

﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾.

(Zeg: "Dit is mijn weg, ik nodig jullie uit tot Allah met zekere kennis, ik en iedereen die mij volgt met zekere kennis. En verheerlijkt en uitmuntend is Allah. En ik behoor niet tot de afgodenaanbidders). [Yoesoef: 108]

Dit drijft je tot meer oprechtheid, ijver en navolging van de profeet (vrede zij met hem) en het in gedachten houden van het hoogste doel van de prediking, waarvoor Allah, de Verhevene, Zijn profeten en boodschappers heeft gezonden, namelijk het overbrengen en verspreiden van de religie. Dit is de grootste positie in de wereld.

Ten tweede: Bid tot Allah vlak voordat je de preekstoel beklimt, dat Hij je oprechtheid, succes en juistheid schenkt en dat Hij jou en anderen ten goede laat komen wat je zegt. Want hoeveel predikers en sprekers hebben niet geleerd van wat

ze zeggen en als ze dat wel deden, vergeten ze snel wat ze hebben gezegd, vooral als er veel tijd is verstreken.

Vraag Hem, de Verhevene, voortdurend: om je welsprekendheid en helderheid van uitdrukking te schenken.

Ten derde: Het voorbereiden van een reeks preken ruim voordat je ze houdt, wat vaak betekent dat er maanden of zelfs jaren kunnen liggen tussen de voorbereiding en het houden ervan.

Wanneer je een onderwerp te binnen schiet of tijdens het lezen een waardevol inzicht, een hadieth die je raakt of een vers dat je overpeinst: noteer dit dan onmiddellijk zonder uitstel, want op dat moment zijn de emoties intens en de gedachten helder en samenhangend. Als je het schrijven uitstelt, gaan de ideeën en overpeinzingen verloren en wordt het moeilijk om ze te herinneren en op te roepen. Schrijf dan op wat je gedachten voortbrengen. Daarna begint u met het verzamelen van de inhoudelijke materie — zonder affectatie — uit de Koran en de Soenna, evenals uit de geschriften van geleerden wiens woorden u tijdens uw lectuur van hun werken hebt bestudeerd of uit boeken die hun uitspraken citeren. Raadpleeg daarbij de 'Al-Maktaba As-Shamila of, indien nodig, het wereldwijde web.

Besteed zorg aan de Koranverzen en de profetische overleveringen, aan de uitspraken en

overleveringen van de vroege voorgangers, aan de geschiedenis en aan de woorden van hedendaagse geleerde geleerden, met bijzondere aandacht voor actuele kwesties en gebeurtenissen.

Wat je vindt dat betrekking heeft op het onderwerp van de preek: Neem het en plaats het in een bestand op de computer, zonder ordening en nauwkeurigheid.

En zo handel je altijd met de onderwerpen en voordelen die je te binnen schieten of tegenkomt. Noteer dan wat je geest voortbrengt, onderzoek en schrijf wat je kunt en laat het dan rusten en ga verder met je gebruikelijke lectuur. Als je een voordeel, een vers of een hadieth vindt die verband houdt met een van de preken die je hebt geschreven of een deel ervan: voeg het eraan toe.

Wellicht blijft de preek vele jaren bij u, terwijl u deze voordraagt in uw lessen, colleges of toespraken. Gedurende die tijd zullen zich voor u subtiliteiten en inzichten openen die u daarvoor niet hadden kunnen voorstellen; u zult zaken herinneren die u vergeten was, en de preek zal (voor zover mogelijk) volledig gereed zijn wanneer u haar tijdens de vrijdagpreek voordraagt.

Ten vierde: Spreek het volledig uit of in delen, hetzij in moskeeën of in uw privébijeenkomsten, met als doel:

A- Het verankeren en bewaren van kennis.

B. Breng haar onder de mensen en in het bijzonder in de moskeeën die niet nabij de grote moskee liggen waar u de preek houdt; doorgaans woont uw eigen gemeenschap deze immers niet bij.

C: Het verder uitdiepen van het onderwerp en meestal, wanneer je het presenteert, zullen er tijdens of na de toespraak belangrijke zaken opduiken waarover gesproken moet worden of vragen en verduidelijkingen van degenen die het van je hebben gehoord.

Ten Vijfde: Draag het voor op de dag van vrijdag ongeveer twee uur voor de aanvang van de preek, zoals je het tijdens de preek voordraagt.

Ten Zesde: Vermijd geforceerd onderzoek en overmatige voorbereiding en richt je inspanningen eerst op het verzamelen van materiaal dat jou ten goede komt en vervolgens de luisteraars van verschillende niveaus.

Ik heb gezien dat overdrijving in alles schadelijk en vermoeiend is en het leidt de persoon vaak tot opgeven of verveling en verslapping.

(Adviezen voor de prediker tijdens de preek)

Er zijn verschillende zaken die je tijdens de preek dient te doen, waaronder:

1. Wees niet geforceerd in het uiten of onderdrukken van je gevoelens wanneer je de gebeurtenissen, verhalen en lessen beleeft.

Afhankelijk van de context, toon je emoties door middel van je gezichtsuitdrukkingen, oogopslag en variaties in je stemtoon.

Weet dat hoe meer uw voordracht natuurlijk is en zonder affectatie, des te sterker haar invloed zal zijn. Wees daarom trouw aan uw aangeboren aard en aan de manier van spreken die u hanteert in gewone gesprekken, met aandacht voor de intonatie van uw stem en voor een verzorgde uitvoering.

Veel predikers hanteren voor de preek een stijl die volledig verschilt van hun gebruikelijke manier van spreken, alsof zij denken dat de preek een monotone en unieke stijl vereist. Dit vermindert hun invloed op de luisteraars en belemmert hen om hun harten te bereiken.

2. De preek moet niet gehaast worden uitgesproken, noch zo snel dat het de luisteraar de volledige aandacht ontnemt. Spreek met bedachtzaamheid en neem korte pauzes wanneer dat nodig is. Let op het niveau van de stemintonatie afhankelijk van de gepaste situatie en verhoog het volume en versnel de spraak indien de situatie dat vereist.

3. Bereken de tijd van de preek nauwkeurig en verleng de toespraak alleen indien nodig.

4. Wanneer u enkele overtredingen opmerkt die door de biddenden tijdens de preek worden begaan, wijs daar dan vriendelijk op, zoals wanneer

u iemand ziet praten tijdens de preek, geef dan een algemene waarschuwing over deze fout.

(Adviezen voor de prediker na de preek)

Er zijn verschillende zaken waar je na de preek aandacht aan dient te besteden, waaronder:

Ten eerste: Het prijzen van Allah de Verhevene voor de gunst van succes bij het houden van de preek.

Ten tweede: Het luisteren naar je preken na het houden ervan, met als doel de positieve aspecten te versterken en te verankeren en de negatieve aspecten te vermijden en ervan weg te blijven.

En al dit:

Ten eerste: Uit eerbied voor de positie van de preek, want zij heeft haar waarde en status in de Islam.

Ten tweede: Uit respect voor de biddenden die zijn gekomen uit gehoorzaamheid aan hun Heer, in antwoord op de oproep van hun Schepper en uit liefde om te horen wat u te zeggen heeft.

U kunt haar ook toevertrouwen aan een oprechte raadgever, die u wijst op de sterke en zwakke kanten ervan.

Eveneens, indien mogelijk, kan de preek worden opgenomen en verspreid, vooral in landen waar er een tekort aan sprekers is, zodat het algemene publiek, dat niet met u meebidt, ervan kan

profiteren. Het kan zowel in audio- als schriftelijke vorm worden verspreid.

En als hij een persoonlijke pagina op sociale media zou aanmaken, evenals een eigen website, dan is dat goed.

Eveneens is samenwerking met websites die preken publiceren en het verspreiden van zijn preek op die websites belangrijk, vooral de vertaalde preken vanwege hun schaarste.

(Algemene adviezen voor de prediker en de oproeper tot Allah)

Aan u – broeder, de vrijdagprediker – deze adviezen die slechts een herinnering voor ons zijn:

1 (Breng goed nieuws en jaag de mensen niet weg)

De succesvolle prediker is hij die vreugde wekt en niet afschrikt, die in de harten een geest van hoop en vertrouwen doet opbloeien, de sluier van wanhoop en traagheid verdwijnt, en allen tot ijver, toewijding en daadkracht aanspoort.

Wees voorzichtig, broeder prediker, dat de onderwerpen van uw preken niet voortdurend draaien om tragedies en rampen en de negativiteiten die zich op elk moment en elke plaats kunnen voordoen. Maak in plaats daarvan het

¹ Overgeleverd door Aboe Dawoed, nummer 531, Ibn Madjah, nummer 987, Ahmed, nummer 17906 en anderen, en geverifieerd door Al-Albani.

merendeel van uw preken optimistisch en richt u op de stralende voorbeelden van moraal, gedrag en personen, zodat mensen deze moraal, dit gedrag en deze personen als voorbeeld en leidraad kunnen nemen.

En indien jij een fout bemerkt, is het geoorloofd deze aan te wijzen en de mensen er op te wijzen, mits geschiedt op de wijze die door de Islamitische wetgeving is voorgeschreven en in een passende, weloverwogen stijl.

1 (Maak het tot doel van uw blik voor de algemene mensen)

Maak - moge Allah u beschermen - de gewone mensen tot uw focus: zij zijn het meest gerechtigd en het meest geschikt voor uw preken en vermaningen; zoals de Profeet (moge Allah Zijn vrede en zegeningen op hem zijn) tegen Othman ibn Abi Al-'As (moge Allah tevreden met hem zijn) zei toen hij tot imam van zijn volk werd benoemd:

"وَأَقْتَدِ بِأَضْعَفِهِمْ".

"En volg de zwaksten onder hen"².

Houd rekening met de toestand van de zwaksten en verricht een gebed dat hen niet belast. Het in acht nemen van degenen met een zwakke geest is

¹ - 'Madarij al-Salikin tussen de stadia van U alleen aanbidden wij en U alleen vragen wij om hulp': (2/ 66).

² [Sajd Al-Khatir: 67].

niet minder belangrijk dan het in acht nemen van degenen met een zwak lichaam.

Echter, indien je enkel aandacht schenkt aan hun elite en vooraanstaanden en aan je bewonderaars en leerlingen, terwijl je geen zorg draagt voor het algemene volk: dan zal dat leiden tot verschillende gevaren:

Ten Eerste: Het zich inspannen in de keuze van woorden, het kunstmatig maken van rijm en onderwerpen die passen bij hun niveau, maar niet bij de meerderheid van het gewone volk en dergelijke.

Ten Tweede: Het onthouden van het algemene publiek van wat hen ten goede komt aan vermaningen en het aanpakken van sociale kwesties; omdat je je bezighoudt met wat intellectuelen en anderen interesseert, zij willen graag horen over de fijne kneepjes van de wetenschappen en afleidingen, het nieuwe en vreemde en sommigen willen graag horen over politiek en het verdiepen in de realiteit, maar dat zal hen niet baten in hun geloof noch in hun wereldse zaken.

De Derde: De verdorvenheid van intentie, want in plaats van dat deze zuiver is voor het aangezicht van Allah, is zij gericht op het behagen van je geliefden en het letten op wat hen behaagt en tevredenstelt.

Wanneer je ziet dat mensen bewondering hebben voor je preken en zich haasten om aanwezig te zijn en ernaar te luisteren, is het ongetwijfeld belangrijk dat je rekening met hen houdt en preekt op een manier die hen behaagt.

En op dat moment zal Allah de Verhevene de zegen, de acceptatie, het voordeel en het nut van jou wegnemen.

Het feit dat de prediker zich richt op het welzijn van het algemene publiek betekent niet dat hij geen belangrijke kwesties mag aansnijden die wellicht boven het niveau van velen liggen en waarvan sommige specialisten, zoals studenten van de wetenschap, bestuurders of anderen, kunnen profiteren; doch dit dient te geschieden naar gelang de behoefte.

¹ (Wees op uw hoede voor zelfingenomenheid of voor de lof van mensen over u)

Wanneer de vrijdagprediker het preekgestoelte betreedt en ziet dat menig volk zich bij hem heeft verzameld, hem heeft opgezocht en tot hem is gekomen en wanneer hij onder hen de geleerde, de arts, de aanzienlijke, de rechter, de welgestelde en de verantwoordelijke waarneemt, kan er heimelijk zelfverheffing in hem opwellen, vooral wanneer hij beseft dat velen van hen speciaal voor hem zijn

¹ Overgeleverd door Moeslim: 2642.

gekomen. Het is dan de plicht van de bedachtzame prediker zich tot Allah te wenden tegen eigendunk en hoogmoed en zich elke vrijdag in te spannen om zich van zelfverheffing te bevrijden en de blik op zichzelf te weren en de verdienste toe te schrijven aan Allah, Verheven zij Hij, Die de mensen tot hem heeft geleid.

Enkele van de vrome voorgangers hebben gezegd: "Wanneer je bij de mensen zit, wees dan een vermaner voor je hart en jezelf en laat je niet misleiden door hun samenkomst om jou heen; want zij letten op je uiterlijk, terwijl Allah je innerlijk in de gaten houdt."¹.

U moet oprechtheid jegens Allah betrachten en uw geloof versterken en het is noodzakelijk om waakzaam te zijn voor de bewondering van de lof van mensen voor u; want veel mensen overdrijven in hun lof en u kent uzelf het beste!

Ibn al-Jawzi, moge Allah hem genadig zijn, zei: "De grootste beproeving is de lof van het volk, hoe vaak heeft het misleid!"².

En het is geen bezwaar dat men zich verheugt over de lof van de mensen voor hem of voor zijn preken. Er werd aan de Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) gezegd: "Hebt u de man gezien

¹ Jaami' al-Oeloem wal-Hikam van Ibn Rajab: 1/84.

² Overgeleverd door Moeslim (869).

die een goede daad verricht en de mensen prijzen hem daarvoor?" Hij zei:

«تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ».

"Dit is de vroege blijde tijding voor de gelovige".¹

Wanneer de gelovige handelt "De daad voor Allah zuiver verrichten, waarna Allah lof in de harten van de gelovigen voor hem legt, verheugt zich in de gunst en genade van Allah en is daar blij mee, zonder dat het hem schaadt".²

De werkelijke schande en zonde is wanneer je trots wordt door hun lof en je verheugt over je eigen inspanning en werk en de eer aan jezelf toeschrijft, terwijl je vreugde niet voortkomt uit de gunst, barmhartigheid en vrijgevigheid van Allah, die het goede naar je toe heeft geleid, het je heeft doen liefhebben en het voor je heeft vergemakkelijkt.

Een teken van besmetting met de ziekte van zelfgenoegzaamheid is de afkeer van kritiek en de afkeer van de raad van de raadgever.

³(Spreek over wat hen ten goede komt in hun religie en wereldse zaken)

Laat degenen die zijn gekomen om te luisteren horen wat hen ten goede komt in hun religie en

¹ De grondslagen van het schrijven en de retoriek van Ibn Ashoer: (p. 126).

² - 'De welsprekendheid bij de Arabieren', door Mohammed Al-Khidr Hoessein: p. 189.

³ Overgeleverd door Al-Boekhari (3568) en Moeslim (2493).

wereldse zaken. Vraag jezelf tijdens de voorbereiding af: Wat zal ik de mensen bijbrengen in hun religie en moraal wanneer zij de moskee verlaten?

En wat hen geen nut brengt, dat vermeldt u niet.

Wat zullen zij ervan profiteren als ik bijvoorbeeld in detail over politiek spreek of veelvuldig over de tegenslagen van de moslims?

En wat zouden zij baat hebben bij het aansnijden van een onderwerp dat door zijn gevoeligheid en mijn vrees om het expliciet te bespreken in duisternis gehuld is, zodat ik slechts aanwijzingen en raadgevingen geef die slechts door een zeer enkelen kunnen worden begrepen?

En wat zullen zij winnen als ik de heerser in het openbaar adviseer, hetzij expliciet of impliciet? Het geven van advies aan de heerser in het openbaar is door de vrome voorgangers afgeraden, omdat het vaak onrust veroorzaakt en de spreker schade kan berokkenen.

1 (Het streven naar rust tijdens de preek)

Je moet kalm blijven tijdens de preek en je niet laten meeslepen door enthousiasme waardoor je van het onderwerp afwijkt of woorden spreekt waar je later spijt van krijgt. Wanneer de prediker te enthousiast wordt, verliest hij vaak zijn focus en

¹ "Zaad al-Ma'ad in de leiding van de beste der dienaren": 1/409-410.

controle over zijn woorden en kan zijn stem zo luid worden dat het veel luisteraars stoort.

1 (De waarschuwing tegen het verlengen van de preek)

De Profeet (vrede zij met hem) hield de preek kort en zo deden ook zijn metgezellen (moge Allah tevreden met hen zijn) en degenen die na hen kwamen van de vrome voorgangers (moge Allah hen genadig zijn).

Aboe Waa'il (moge Allah hem genadig zijn) zei: 'Ammaar (moge Allah tevreden met hem zijn) hield een toespraak voor ons, die kort maar krachtig was. Toen hij klaar was, zeiden we: 'O Aboe Al-Yaqdhaan, je hebt welsprekend en beknopt gesproken, maar had je niet wat langer kunnen doorgaan?' Hij antwoordde: 'Ik hoorde de boodschapper van Allah (vrede zij met hem) zeggen:'

«إِنَّ طَوْلَ صَلَاةِ الرَّجُلِ، وَقَصَرَ خُطْبَتِهِ، مِثْنَةٌ مِنْ فِقْهِهِ، فَأَطِيلُوا الصَّلَاةَ، وَأَقْصِرُوا الْخُطْبَةَ، وَإِنَّ مِنَ الْبَيَانِ سِحْرًا» .

"Voorwaar, de lengte van het gebed van een man en de kortheid van zijn preek zijn een teken van zijn begrip. Verleng het gebed en verkort de preek en waarlijk, in welsprekendheid schuilt magie".

Zijn uitspraak: (je hebt adem gehaald): dat wil zeggen, je hebt de preek verlengd.

¹ - 'De voorgaande bron': 1/386.

Zijn uitspraak: (Mi'natoen): dat wil zeggen een teken, (Uit zijn begrip): "Dat wil zeggen, wat de jurisprudentie van een man kenmerkt en alles wat op iets wijst, is een teken daarvan."

De kortheid van de preek biedt drie kostbare voordelen:

De eerste: Het volgen van de soenna.

De tweede: Het gemak van het voorbereiden van de preek en het verkrijgen van innerlijke rust tijdens de voorbereiding, tijdens het houden ervan en na de voltooiing ervan.

Veel predikers ervoeren bezorgdheid over de preek, vanaf de dageraad van vrijdag of ervoor en waren mentaal bezig met de voorbereiding ervan. Toen zij de preek verkortten en deze niet langer dan tien minuten duurde, verdween alle of het grootste deel van de bezorgdheid.

De derde: Het verlichten van de luisteraars, want bijna iedereen is het erover eens dat men zich prettig voelt bij degene die zijn preek kort houdt en afkeer heeft van degene die deze verlengt.

De geschikte duur voor zowel de prediker als de toehoorders is ongeveer tien tot vijftien minuten; de mensen zijn het er immers vrijwel unaniem over eens dat een korte preek hen meer bevalt en lichter valt dan een lange.

(Vermijd het ongebruikelijke of vreemde in uw woorden)

Vermijd het ongebruikelijke of vreemde in uw woorden: De mensen hebben geen behoefte aan dergelijke woorden van jou en het zal hen niets opleveren. Het kan zijn dat er persoonlijke verlangens zijn in het uiten en vermeerderen ervan.

Daarnaast hebben de gerespecteerde schrijvers en welsprekenden gewaarschuwd tegen vreemde taal.

(Vermijd geforceerde rijm)

Saj': Dit is het 'overeenkomen van de eindklanken van proza op eenzelfde ritme'. De wijze wetgever heeft het gebruik van geforceerde saj' verboden en het werd door literaire en welbespraakte personen afgekeurd; 'omdat saj' vaak gepaard gaat met geforceerde woorden die de luisteraars afleiden van een volledig begrip van de betekenissen. Als saj' wordt toegestaan, dan is het alleen wanneer het spontaan gebeurt zonder geforceerdheid, dat wil zeggen, de saj' die de spreker vindt en niet die de spreker zoekt'.

Laat u niet belasten door het geforceerd rijmen; het kunstmatig nastreven ervan kost u moeite bij het vervaardigen en legt de toehoorders een inspanning op om het te begrijpen. Maar indien het u op een natuurlijke wijze gemakkelijk valt, licht in

de woorden op uw tong en begrijpelijk voor uw toehoorders, dan is daar geen bezwaar tegen.

(De zorg het uiterlijk vertoon)

De zorg van de prediker voor de waardige verzorging van zijn uiterlijke verschijning doet in geen enkel opzicht onder voor zijn bekommernis om de zuiverheid van zijn innerlijk. Want de staat van het uiterlijke is niet meer dan een weerspiegeling van de gesteldheid van het innerlijke: deugd of verderf aan de buitenzijde ontspringt onvermijdelijk uit deugd of verderf aan de binnenzijde. De verfijning van het uiterlijk voorkomen van de prediker komt tot uitdrukking in het volgende:

De eerste: De schoonheid en netheid van zijn kleding, zonder overdrijving of verspilling.

De tweede: De schoonheid van zijn lichaam door zijn reinheid en aangename geur en het scheren of trimmen van zijn snor en het laten groeien van zijn baard.

De derde: De schoonheid van zijn gelaat komt tot uitdrukking in zijn openhartigheid en zijn glimlach, wanneer hij de mensen buiten de moskee begroet, bij zijn binnentreden om de preek te houden en na het beëindigen ervan. Want een oprechte glimlach, een stralend gelaat en een waardige vriendelijkheid winnen de harten van de mensen voor de prediker, zijn preken en zijn vermaningen. Het is een daad

van aanbidding voor wie deze met loutere toewijding aan Allah verricht. Zij is het die de geesten en harten voor zich inneemt. Degene die met een opgewekt gelaat verschijnt, zijn daden worden geprezen en zijn kleine tekortkomingen vergeven; in tegenstelling tot degene die nors fronst en zijn gezicht verstrakt, van wie men bescherming zoekt. Want in de ontmoeting met hem bekruipt het hart benauwdheid en last.

Wees daarom, mijn broeder de prediker, opgewekt van gelaat en je zult de verruiming van de borst zien, de toewending van de mensen naar jou en de goede herinnering aan jou bij hen, evenals hun acceptatie van jouw richtlijnen en vermaningen en hun verontschuldigen voor jouw fouten en misstappen.

De vierde: Zijn nederigheid en zijn waardige manieren in zijn gang, in zijn beklimming van de preekstoel, in zijn wijze van zitten daarop en in zijn edele houding jegens de mensen zowel tijdens het zitten als gedurende de preek.

Een veelvoorkomend verschijnsel is dat sommige predikers, wanneer zij voor de preek gaan zitten, een houding aannemen die laat zien dat zij zich niet bekommeren om de mensen, terwijl zij bezig zijn de gezichten van de mensen te bekijken. En wanneer zij met de preek beginnen, kijken zij naar de mensen op een manier die aangeeft dat zij onverschillig en niet betrokken zijn, alsof zij hen

willen laten voelen dat zij moedig en stoutmoedig zijn. Zij spreken hen toe met een scherpe toon en verheffen hun stem, waarbij zij directe bevelen en verboden aan hen richten. Deze benadering wordt door de zielen niet geaccepteerd, maar stoot hen juist af.

De vijfde: Het niet aanraken of strelen van de baard zonder noodzaak en het vermijden van overmatig omkijken, vooral tijdens het zitten op de preekstoel; want dat vermindert de waardigheid van de prediker, of wekt de indruk van onverschilligheid jegens degenen die voor hem zitten.

De Zesde: Het tandenpoetsen met een siwak op een zachte en beleefde manier. Sommige predikers - moge Allah hen leiden - betreden de moskee terwijl ze op een opvallende manier hun tanden poetsen en sommigen van hen gaan door met het poetsen tot vlak voor het begin van de preek, waardoor er resten van de siwak in hun mond achterblijven. Ze verwijderen deze resten terwijl ze hun preek houden, wat als ongepast wordt beschouwd en kan duiden op een gebrek aan respect voor de mensen en de verheven positie van de preek.

De Zevende: Het nauwgezet volgen van de Soenna in zijn kleding door geen slepende gewaden te dragen en in zijn baard door haar te laten groeien. Want de prediker is een voorbeeld: Hoe

zouden de mensen een navolging vinden in hem wiens daden zijn woorden weerspreken? En hoe zouden zij geraakt worden door het woord van iemand wiens eigen ziel onaangeraakt blijft door datzelfde woord?!

De Achtste: De kalmte van het lichaam tijdens het spreken; want het is een teken van de kalmte van de ziel.

(Het verschil in de duur van de voorbereiding van de preek)

Tijd voor de voorbereiding van de preek: Dit verschilt afhankelijk van de cultuur en kennis van de prediker en afhankelijk van de inhoud die hij zal presenteren, waarbij de inhoud niet zonder twee soorten is:

Ten eerste: Dat zij van wetenschappelijke aard zij, zoals juridische of theologische kwesties en hun fundamentele verankering. Zulke onderwerpen dienen een tijd te krijgen die past bij hun verheven waardigheid en het past niet deze gering te achten of hun voorbereiding te beperken tot enkele uren vóór de preek.

De tweede: Dat het een vermanende of sociale toespraak is, of iets dergelijks, dus de tijd voor de voorbereiding is meestal kort.

Mijn advies aan de nieuwkomer in de prediking - iemand die nog niet over voldoende ervaring en kennis beschikt - is om in het begin te profiteren

van de preken van zijn voorgangers. De preken waarvan hij profiteert, moeten drie kenmerken hebben:

De eerste: Het meest wenselijk is dat zij beknopt is, zodat het hem niet moeilijk valt haar uit te spreken.

De tweede: Dat het grammaticaal en wetenschappelijk correct is.

De derde: Het moet vrij zijn van gekunsteldheid, zowel in woord als in inhoud.

En het is geen probleem dat hij na verloop van tijd aanpast of toevoegt wat hij passend acht en vervolgens probeert hij de preek zelf te schrijven, gebruikmakend van degenen die hem zijn voorgedaan.

(Al-Boed 'an al-Awamir al-Moebasharah lil-Moestami'ien)

Vermijd - moge Allah je beschermen en leiden - de uitdrukkingen die bevelen geven aan de luisteraars zonder de spreker, zoals: doe dit of doe dat niet en gebruik in plaats daarvan: laten we doen, laten we nalaten en dergelijke. Deze formulering laat de luisteraars jouw nederigheid voelen en jouw liefde voor het goede voor hen zoals je dat voor jezelf wenst en dat je niet boven hen staat, noch in religie, noch in karakter.

En de succesvolle prediker: Richt zijn woorden eerst tot zichzelf voordat hij ze tot anderen wendt,

berispt zijn eigen ziel voordat hij de ander berispt. Zo zijn zijn woorden in de preek allereerst op hemzelf gericht, voordat zij tot het volk spreken. Wanneer hij aldus handelt, verheft Allah hem, doet Hij zijn woorden vrucht dragen en schenkt Hij hem steeds meer leiding, aanvaarding en oprechtheid.

(Wanneer is imitatie in de prediking gepast en wanneer is het verwerpelijk?)

Imiteer geen specifieke prediker in zijn stijl of inhoud, want wat bij hem past, hoeft niet bij jou te passen. Imitatie bederft je creativiteit en talenten. Houd je preek volgens de capaciteiten, talenten en kennis die je van je Heer hebt gekregen.

Wat betreft de beginner: Het is geen probleem om stijl en inhoud van anderen te benutten, maar het is belangrijk dat hij geen kopie van hen wordt. In plaats daarvan dient hij het als een hulpmiddel te gebruiken om zichzelf te verbeteren.

(Wees niet verdrietig over het geringe aantal aanwezigen bij jou en verheug je niet over hun grote aantal)

Weet, moge Allah je baten: Dat de ziel de neiging heeft naar een groot aantal luisteraars en aanwezigen, vooral onder je familie en vrienden. Misschien vroeg je naar hun aanwezigheid, of berispte je — zelfs enkel in je hart — iemand voor zijn afwezigheid. Streef ernaar je zelf te bevrijden

van deze kwaal: Het ontbreken van hun aanwezigheid bij jou betekent niet dat jij zwak bent, maar dat zij wellicht gemak en voordeel vinden bij een andere prediker, of vanwege de nabijheid van hun woning, of om andere redenen.

De oprechte preker: Verheugt zich als hij hoort dat mensen bij een ander aanwezig zijn, en bidt tot Allah voor zijn succes en nut, en prijst hem als hij iets goeds over hem weet.

En wanneer je merkt dat er weinig aanwezigen bij jou zijn en dat de mensen zich van je afwenden, rekene dan je eigen ziel af: misschien ligt de tekortkoming bij jou — hetzij door de zwakte van je stijl, hetzij door de gebrekkigheid van de inhoud die je presenteert, of door de lengte van je preek, of door een gebrek aan oprechtheid, dan wel door andere oorzaken.

Vraag oprechte en opbouwende raad aan trouwe broeders en verzoek hen om bij je aanwezig te zijn of naar je preek te luisteren. Vraag hen oprecht om hun opmerkingen en meningen te geven, en je zult met de hulp van Allah de Almachtige tot nuttige resultaten komen.

(Het Belang van Goede Voorbereiding)

Als je iemand bent die de preek improviseert: zorg dan voor een goede voorbereiding en wees daar nooit laks in, zelfs als het onderwerp

eenvoudig en gemakkelijk lijkt en je het eerder hebt behandeld.

Een goede voorbereiding: Is een van de meest aangename zaken voor de predikers en zij kijken zelfs uit naar de vrijdag om te presenteren wat zij hebben voorbereid en waar zij hard aan hebben gewerkt.

Wat betreft het voortdurend nalaten van voorbereiding en het zich tevredenstellen met de preken van anderen, zijn er veel negatieve aspecten, waaronder:

Eerst: Het veroorzaakt zwakte van de geestdrift, gebrek aan vastberadenheid en vernedering van de ziel, doordat men zich tevreden stelt met het imiteren van anderen.

Tweede: Dat het je enthousiasme, energie en vreugde wegneemt, zodat het voor je aanvoelt als een last die je van je af wilt werpen en dit beïnvloedt zowel je stijl als de waardering die de mensen voor je hebben.

Derde: Veel mensen voelen dat de prediker de preek niet zelf heeft voorbereid, maar deze van iemand anders heeft overgenomen, vanwege het verschil in stijl en inhoud van de preek ten opzichte van zijn eigen stijl en niveau, waardoor de preek bij hen geen acceptatie vindt.

Vierde: Dat je er niet veel profijt van zult hebben en als er al enig profijt is, is het gering. Want het werk waarin de persoon zich niet inspant door

middel van onderzoek en voorbereiding, wordt snel vergeten en vervaagt.

En je zult geen vooruitgang boeken, je ambitie zal niet groeien, je ijver zal niet toenemen en je kennis zal niet bate, behalve zoals Allah, de Verhevene, het wil.

Daarom, kijk naar de toespraak die je zorgvuldig hebt voorbereid; je zult merken dat je deze niet bent vergeten. Zelfs als je er na jaren op terugkomt, weet je wat erin staat, alsof je deze onlangs hebt gehouden.

De preken die je van anderen hebt overgenomen, vergeet je snel. Probeer het maar eens: Ga terug naar de preken van vier of vijf jaar geleden en je zult merken dat je ze vergeten bent of je herinnert je slechts een klein deel van wat erin stond.

En je zult er ook geen voordeel uit halen bij het verzamelen van de inhoud om er een boek van te maken waar anderen van kunnen profiteren.

Span je volledig in bij het voorbereiden van de preek, alsof het voor publicatie in een boek bestemd is. Haal de overleveringen aan, geef de graad van hun betrouwbaarheid weer met behulp van de woorden van enkele traditioneel geleerden, vermeld de geraadpleegde bronnen en referenties nauwkeurig en besteed zorg aan de grammatica, spelling en taalzuiverheid.

(Zorgvuldigheid bij de correcte toepassing van leestekens)

Let op bij het lezen van de preek: Op de leestekens en interpunctie, zoals komma's en dergelijke en maak gebruik van speciale tekens om te pauzeren met het oog op je ademhaling, zodat je niet in verlegenheid wordt gebracht door te vaak te stoppen op ongepaste plaatsen.

(Het belang van het variëren van onderwerpen en stijlen)

Varieer in het aanbieden van onderwerpen en beperk je niet tot één enkel patroon, zoals dat je preken alleen over de toestand van de harten gaan, of over algemene zaken van de gemeenschap, of iets dergelijks. Kijk naar de behoeften van de mensen in hun religieuze en wereldlijke zaken.

Wees juist veelzijdig; om in de harten van de mensen verlangen naar je preken op te wekken.

En mocht je haar als een aaneengeschakelde reeks opstellen, dan staat niets in de weg om ze waar nodig te onderbreken.

En weet dat de verhalen die zijn ontleend aan het Boek, de authentieke Soenna en de uitspraken van de edele Metgezellen (moge Allah tevreden met hen zijn) de grootste invloed hebben op de luisteraars. Ze bevatten de grootste lessen en wijsheden en waardevolle vermaningen en parels. Wees daarom zorgvuldig in het presenteren ervan op een

boeiende manier, en haal er de voordelen en lessen uit.

Maak je preek niet zonder het vermelden van situaties, verhalen, en realistische voorbeelden en dergelijke; zodat je preken niet saai en zwaar worden.

Hecht de grootste zorg aan de meest voortreffelijke stijl bij het presenteren van verhalen en situaties; laat ze je innerlijk raken en laat dit blijken in de uitdrukking van je gelaat en de klank van je stem.

Zorg ervoor dat je betrokken bent bij de realiteit en zorgen van de mensen, zodat je niet in een andere wereld leeft dan zij.

(Het belang van het verwerven van vaardigheden en kunsten van voordracht en beïnvloeding)

Degene die het eerst vaardigheid en kunst in het voordragen moet verwerven, is de prediker zelf; want de prediker heeft behoefte de mensen te overtuigen en hun aandacht te boeien, opdat zij zijn woorden aannemen.

En de prediker met een krachtige stijl en voortreffelijke voordracht wordt door de mensen doorgaans meer gewaardeerd en van nut bevonden dan degene die daaraan ontbreekt, zelfs al is hij wijzer en bekleedt hij een hogere positie.

Het behoort tot de plicht van de prediker lessen in de kunst van het voordragen bij te wonen; wie daaraan deelneemt, is het best geplaatst of hij kan de daartoe bestemde boeken bestuderen.

En wie oprecht is jegens Allah en zijn ziel en tijd aan Hem wijdt, aan hem schenkt Allah uit Zijn genade en overvloed iets wat hij nooit had verwacht en wat hem niet in zijn gedachten opkwam. En wie Allah geeft wat Hij liefheeft, geeft Allah hem bovenmate wat Hij liefheeft. En wie zichzelf voor Allah onderwerpt, laat Allah voor hem de schepping ondergeschikt zijn, evenals de middelen tot geluk, verheffing en macht.

Wat jou scheidt van de gaven van de Majesteitvolle Heer is niets anders dan de oprechtheid van vastberadenheid, de kracht van wil in de aanwezigheid van Allah, het opgeven van wat jij liefhebt en begeert ten behoeve van wat Allah bemint en behaagt, en het ijverige streven naar de verheffing van Zijn godsdienst en wet, zelfs indien dit ertoe leidt dat jouw positie ten opzichte van de mensen van deze wereld, hun begeerten en hun ambten daalt.

(Het beginsel van vernieuwing)

Voorwaar, Allah, de Verhevene, heeft de mens geschapen met een liefde voor vernieuwing en verbetering; zo merk je dat mensen zich niet vestigen in één toestand en telkens wanneer zich

iets nieuws aandient in het leven, haasten zij zich ernaar te grijpen voor zover hun mogelijkheden reiken.

De man van vandaag is niet dezelfde als tien jaar geleden; je zult merken dat hij tegenwoordig zijn levensstijl, levensomstandigheden, vervoermiddel en huis ten goede heeft vernieuwd en veranderd.

En de vrijdagprediker: Is van degenen die het meest gebaat zijn bij het vernieuwen en verbeteren van zijn stijl en het ontwikkelen van zijn spreek- en beïnvloedingsvaardigheden. Want als hij blijft vasthouden aan één patroon dat hij sinds zijn aanstelling als prediker heeft aangenomen, zal hij zich ongetwijfeld niet ten goede veranderen, maar eerder achteruitgaan. Omdat het in de aard van de mens ligt dat met het vorderen van de leeftijd en het ouder worden zijn ijver en activiteit zullen afnemen, zijn geest zal verwelken en zijn invloed zal verminderen. Hij heeft dus behoefte aan iets dat zijn ijver en geest versterkt en zijn vaardigheden en methoden ontwikkelt, zodat hij de zwakheden die hem en zijn zintuigen en ijver treffen, kan overwinnen.

De meeste predikers hebben zich niet duidelijk veranderd sinds zij begonnen met preken. Betekent dit dat zij al vanaf het begin volmaaktheid hadden bereikt?

Nee.

Waarom blijft hij dan vasthouden aan de weg die hij gewend is, zonder zijn stijl en presentatie kritisch te onderhouden en zonder de juiste stappen te ondernemen in verbetering, vernieuwing en creativiteit, terwijl hij zich toch zo ijverig heeft ingezet voor de verbetering van zijn levensomstandigheden en wereldse zaken?

En hoe zou hij daar niet naar streven, terwijl de positie van de preek tot het meest eervolle en verhevene behoort wat hij in zijn leven kan vervullen?

Zorg voor twee middelen van invloed: de stem en de blik.

De succesvolle prediker heeft dringend behoefte aan het gebruik van deze twee hulpmiddelen:

1- De stem, het krachtigste instrument van invloed, waarvan het effect wordt versterkt door het volgende in acht te nemen:

A- Het geluidsniveau moet gemiddeld zijn in zowel volume als tempo, zodat het niet te laag of te langzaam is waardoor de luisteraars verveeld of ongeïnteresseerd raken en ook niet te hoog of te snel waardoor het hen irriteert of hun vermogen om zich te concentreren en te begrijpen belemmert.

B: Niet op één toon blijven, want sommige predikers hebben dezelfde stem gedurende de hele preek. Als het zwak is, vervelen ze de luisteraars, en als het sterk en luid is, storen ze hen.

Het spreken op een monotone manier: Doet de luisteraars hun betrokkenheid bij de woorden van de prediker verliezen, omdat zij het verschil niet zullen opmerken tussen belangrijke en minder belangrijke punten. Het staat buiten kijf dat belangrijke en invloedrijke woorden een merkbare verhoging van de stem vereisen met versnelling of een verlaging met vertraging.

C: Formuleer de zinnen volgens hun context; als het een vraag is, presenteer het dan in de context van een vrager en als het een uitroep van verbazing is, presenteer het dan in de context van een verbaasde, enzovoort.

D: Open je mond wijder dan je normaal zou doen tijdens een gesprek, want dit helpt bij de duidelijkheid van de uitspraak van de letters en voorkomt dat ze in elkaar overlopen en het stelt je in staat om je stem te beheersen. Maar overdrijf niet, want overdrijving in het openen van de mond leidt tot overmatige opwindning en een ongepaste uitstraling voor de prediker.

E: Spreek met je gebruikelijke stem tijdens de preek en geef de preek geen eigen stemgeluid of uitvoering, want dat kan een kloof creëren tussen jou en de mensen en je de krachtigste middelen van invloed op de luisteraars ontnemen.

In gevallen waarin het gepast is om even te pauzeren, moet de prediker kort stoppen. Wanneer hij een belangrijk idee tegenkomt dat hij in de

gedachten van zijn luisteraars wil verankeren, richt hij zich tot hen en kijkt hen een moment recht in de ogen, zonder iets te zeggen.

En deze plotselinge stilte heeft een groot effect op hen, doordat het hun aandacht trekt en ervoor zorgt dat ieder van hen alert en voorbereid is op wat die stilte zal volgen.

Echter, het is verplicht om te stoppen zonder lange onderbreking en zonder buitensporige inspanning.

Een voorbeeld hiervan: Ali, moge Allah tevreden zijn met hem, zond een stuk goud naar de Profeet (vrede zij met hem), en hij verdeelde het onder enkele van zijn metgezellen.

Een man kwam naar voren en zei: "Vrees Allah, O Boodschapper van Allah!" (...)

Wat een durf tegenover As-Saadiq Al-Ameen (de oprechte en betrouwbare), vrede zij met hem!!

En daarom zei de boodschapper van Allah (vrede zij met hem) verbaasd over deze brutaliteit: (...) "Wie gehoorzaamt Allah als ik ongehoorzaam ben, vertrouwt Allah mij de mensen van de aarde toe en jullie vertrouwen mij niet?"

Wat tussen de haakjes staat, duidt op een korte pauze; want de context vereist dit om de aandacht van de toehoorders te vestigen en hun nieuwsgierigheid naar hetgeen hierna volgt te wekken.

En de eerste zin: (Wat een onbevreesde overmoed tegenover de Eerlijke en Getrouwe, vrede zij met hem!!), was een stijl van verbazing, want de context vereist dat zij in een toon van verwondering wordt geformuleerd.

En de tweede zin: (Wie gehoorzaamt Allah als ik ongehoorzaam ben, vertrouwt Allah mij de mensen van de aarde toe en jullie vertrouwen mij niet?), was een stijl van ontkenkende vraagstelling, want de situatie vereist dat hij het formuleert als een vragende ontkenning.

2- Het kijken: Dit houdt in dat je je blik verdeelt over alle toehoorders en met je ogen meedoet met het gesprek dat je voert, zoals volgt:

A- Met een lichte draai naar rechts en naar links, zonder te overdrijven in snelheid of frequentie van de beweging, want dit wordt niet aanbevolen voor de prediker in het bijzonder; het duidt op een overheersing van emoties bij de prediker en kan leiden tot een gebrek aan nauwkeurigheid in de concentratie.

B- Door de ogen te openen of er licht op te drukken, hebben de bewegingen van de ogen een grote invloed op de aanwezigen en zij putten daaruit betekenissen die de tong misschien niet uitdrukt.

De stem en de blik: Dit zijn twee essentiële pijlers van de invloed van de prediker op de luisteraars. Zonder deze verliest hij het vermogen

om over te brengen wat hij hen wil meedelen, evenals het vermogen om hen te overtuigen, hun aandacht te trekken en hun enthousiasme en activiteit te stimuleren.

Het is voor elke prediker mogelijk om ze zonder bezwaar en zonder moeite te gebruiken, maar zonder overdrijving, want overdrijving daarin duidt op lichtzinnigheid en onbezonnenheid. Evenzo leidt overdrijving in waardigheid en stilte tot verveling en afkeer. Het meest voortreffelijke is de gulden middenweg.

Er zijn enkele hulpmiddelen die niet geschikt zijn voor de vrijdagpreker, waaronder:

1- Bewegen van de handen.

2- Het bewegen van de mantel of tulband, het knoeien met luidsprekers en het naar voren en naar achteren bewegen en dergelijke.

(Laat jezelf niet binden aan een vaste formulering, tenzij deze authentiek is overgeleverd in de Soenna)

Het is niet passend om vast te houden aan een specifieke formulering, behalve wat is bevestigd door de authentieke soenna, zodat men niet denkt dat het een soenna is, zoals het zeggen: Moge Allah mij en jullie zegenen in de Verheven Koran... aan het einde van de eerste preek.

Veel predikers houden zich vaak aan een gebed aan het einde van de toespraak waar ze nauwelijks

van afwijken en sommigen verlengen dit herhaalde gebed, zodat veel mensen zich benauwd en verveeld voelen wanneer de prediker begint te bidden; omdat ze het beu zijn door de vele herhalingen in een stijl die voornamelijk verhalend is en het vereiste interactieniveau in het gebed mist.

(Nauwgezette aandacht voor de articulatiepunten van de letters, met het vermijden van enige vermenging of overlap tussen hen)

Wees erop bedacht dat je de letters met beheersing van hun articulatiepunten uitspreekt, want dat heeft een diepgaande invloed op de welsprekendheid, de helderheid en de kracht van het woord.

Een van de zaken waarvoor de prediker ter verantwoording kan worden geroepen, is het te snel uitspreken van woorden, waardoor een letter of woord aan het volgende wordt verbonden voordat de eerste letter of het eerste woord op zijn plaats is gevallen. De mooie beleefdheid vereist dat hij de letters goed laat klinken en de woorden duidelijk articuleert.

En zo was het woord van de welsprekendste der schepping, zegeningen en vrede van Allah zij met hem.

De moeder der gelovigen, Aisha (moge Allah tevreden zijn met haar), heeft gezegd: "De

Boodschapper van Allah (vrede zij met hem) vertelde verhalen niet op de manier zoals jullie dat doen".

(Het doel van de preek en de belangrijkste onderwerpen die de prediker moet aansnijden)

Het is belangrijk dat de prediker de mensen van de wereldse zorgen en gebeurtenissen naar de wereld van het hiernamaals en de voorbereiding daarop leidt. De moskee moet geen mediaplatform zijn waar de prediker politieke zaken aansnijdt en zich bezighoudt met onderwerpen die de luisteraars niet ten goede komen in hun religie noch in hun wereldse leven.

De succesvolle preker richt zijn preken voornamelijk op het vergroten van het geloof en de verbondenheid met Allah de Verhevene; want als het geloof van de mensen toeneemt en hun verbondenheid met hun Heer groter wordt, is dat de grootste reden voor hen om zonden en triviale zaken te vermijden.

Een van de onderwerpen die de prediker niet mag verwaarlozen en die hij altijd moet herhalen:

Monotheïsme en de pijlers van de Islam.

De beschrijving van het gebed en de essentie van volledige aandacht daarin.

Onderwerpen van de seizoenen, zoals het bespreken van de Voordelen van de maand Ramadan wanneer de tijd daarvoor aanbreekt.

Een waarschuwing tegen de beproevingen en hoe ermee om te gaan.

Waarschuwing tegen religieuze innovaties.

Een waarschuwing tegen de listen van de duivel en zijn wegen van verleiding.

Deugden en gedragsnormen, en alles wat daarmee verband houdt

Enkele van de onderwerpen die het geloof en de verbondenheid met Allah versterken:

1- Het verheerlijken van Allah door het gedenken van Zijn eigenschappen en gunsten in de harten van de mensen.

2- Het vereren van de Koran, die Zijn woorden zijn.

3- Het vermelden van de verhalen van de profeten (vrede zij met hen), met aan het hoofd hun laatste, onze Profeet Mohammed (moge Allah Zijn vrede en zegeningen met hem zijn), en de nobele metgezellen (moge Allah tevreden met hen zijn).

4- Het noemen van het Paradijs en zijn kenmerken en de redenen voor toegang ertoe, evenals het Vuur.

5- Zorg voor de innerlijke aanbiddingen: zoals vertrouwen, inkeer, berouw, vrees en devotie.

De geleerde Ibn al-Qayyim, moge Allah hem genadig zijn, zei: "En wie de preken van de Profeet

(vrede zij met hem) en de preken van zijn metgezellen overdenkt, zal ontdekken dat deze volstaan om leiding en eenheid in het geloof te belichten, de eigenschappen van de Heer, glorieus en verheven, te gedenken, de kernbeginselen van het geloof te verkondigen en tot Allah uit te nodigen. Zij vermeldde Zijn weldaden, die Hem beminnelijk maken voor Zijn schepselen en Zijn dagen, die hen doen vrezen voor Zijn macht. Zij bevelen het gedenken en danken van Hem, waardoor Hij hun beminnelijk wordt; zij herinneren aan de grootheid van Allah, Zijn eigenschappen en namen die Hem geliefd maken bij Zijn schepselen en zij bevelen gehoorzaamheid en dankbaarheid aan, evenals het gedenken van Hem, waardoor Hij hun beminnelijk wordt. Aldus vertrekken de toehoorders met liefde voor Hem en met de zekerheid dat Hij van hen houdt."

Toen verstreek de tijd en werd het licht van de profetie verduisterd en werden de wetten en bevelen slechts rituelen die werden uitgevoerd zonder acht te slaan op hun ware betekenis en doelen. Ze gaven deze rituelen hun uiterlijke vorm en versierden ze met wat ze maar konden en maakten van deze vormen en gebruiken Soenna handelingen die niet verwaarloosd mochten worden, terwijl ze de doelen verwaarloosden die niet verwaarloosd mochten worden. Ze versierden de preken met rijm en retorische kunst, waardoor

het aandeel van de harten daarin verminderde of zelfs geheel verdween en het beoogde doel verloren ging..

En hij zei - moge Allah hem genadig zijn - in zijn hadieth over het doel van de preek: "Het doel ervan is Allah te loven en te verheerlijken, Hem te getuigen van Zijn Eenheid en Zijn Boodschapper (vrede zij met hem) van zijn boodschap te bevestigen, de dienaren te herinneren aan Zijn dagen, hen te waarschuwen voor Zijn macht en vergelding, hen te bevelen wat hen tot Hem en tot Zijn Paradijs nabijbrengt en hen te verbieden wat hen Zijn toorn en hel doet naderen. Dit is het beoogde doel van de preek en van het samenkomen daaromtrent."

Het is belangrijk dat de prediker de mensen wijst op de wijdverspreide fouten onder hen met betrekking tot geloofsovertuigingen, aanbiddingen, ethiek, omgangsvormen, levensonderhoud, opvoeding en dergelijke. Hij moet hen waarschuwen voor het zich inlaten met beproevingen en hen onderwijzen in de zaken van hun religie.

En Allah weet het best, moge Allah vrede en zegeningen schenken aan onze Profeet Mohammed, zijn familie en al zijn metgezellen.

Inhoudstafel

(Het belang van de preek)	3
(De engelen van de Barmhartige luisteren naar jou, schat hun waarde op de juiste manier)	7
(Wat is beter: De preek improviseren of deze van papier lezen?)	8
Acht stappen die de weg naar een succesvolle uitvoering in de prediking vergemakkelijken en vereenvoudigen.	10
(Zenuwen en spanning aan het begin van het geven van toespraken zijn iets bekends en gebruikelijks)	13
(Oorzaken van het overwinnen van buitensporige angst voor het spreken in het openbaar)	14
(De beste oplossing voor de onterechte kritiek die je ontvangt)	17
(Richtlijnen voor de prediker voorafgaand aan de preek) ...	18
(Adviezen voor de prediker tijdens de preek)	22
(Adviezen voor de prediker na de preek)	24
(Algemene adviezen voor de prediker en de oproeper tot Allah)	25
(Breng goed nieuws en jaag de mensen niet weg)	25
(Maak het tot doel van uw blik voor de algemene mensen)	26
(Wees op uw hoede voor zelfingenomenheid of voor de lof van mensen over u)	28
(Spreek over wat hen ten goede komt in hun religie en wereldse zaken)	30
(Het streven naar rust tijdens de preek)	31
(De waarschuwing tegen het verlengen van de preek)	32
(Vermijd het ongebruikelijke of vreemde in uw woorden)	34
(Vermijd geforceerde rijm)	34
(De zorg het uiterlijk vertoon)	35

(Het verschil in de duur van de voorbereiding van de preek)	38
(Al-Boed 'an al-Awamir al-Moebasharah lil-Moestami'ien)	39
(Wanneer is imitatie in de prediking gepast en wanneer is het verwerpelijk?)	40
(Wees niet verdrietig over het geringe aantal aanwezigen bij jou en verheug je niet over hun grote aantal)	40
(Het Belang van Goede Voorbereiding)	41
(Zorgvuldigheid bij de correcte toepassing van leestekens)	44
(Het belang van het variëren van onderwerpen en stijlen)	44
(Het belang van het verwerven van vaardigheden en kunsten van voordracht en beïnvloeding)	45
(Het beginsel van vernieuwing)	46
Zorg voor twee middelen van invloed: de stem en de blik.	48
(Laat jezelf niet binden aan een vaste formulering, tenzij deze authentiek is overgeleverd in de Soenna)	52
(Nauwgezette aandacht voor de articulatiepunten van de letters, met het vermijden van enige vermenging of overlap tussen hen)	53
(Het doel van de preek en de belangrijkste onderwerpen die de prediker moet aansnijden)	54